

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercyja w półkolumnie drukiem garnont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Nowosielica*, w obwodzie stryjskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić porządki szkolne, czuwać nad czystością szkoły, dostarczać potrzebnego na opał szkoły drzewa, a nakoniec każdoczesnemu nauczycielowi, który ma oraz pełnić służbę diaka za pobieraniem zwykłych połączonych z tą służbą dochodów płacić rocznie 74 złr. w. a. gotówką, dodając mu do tego 20 mierzyc owsa w ziarnie.

Na polepszenie tej dotacji zapewnił gr. kat. pleban w Pacykowie X. Jan Klipunowski na czas swego terażniejszego plebanstwa rocznie 2 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty ludu wiejskiego podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 11. lutego 1865.

Gminy *Jarosławice* i *Moniówka* w obwodzie Złoczowskiem celem zaprowadzenia uregulowanej szkoły parafialnej w Jarosławicach zobowiązały się po wieczne czasy na własnym gruncie najdalej do 1. września 1866 wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem dla nauczyciela i utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawić porządki szkolne, na opał szkoły dawać rocznie 5 kóp i 23 snopów słomy, nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który z swojej dotacji ma opędzać koszta utrzymania szkoły w ochędóstwie, płacić rocznie 129 zł. 60 c. w. a. w gotowości i dodawać mu 21 męcz 21 mas twardego zboża. Nadto na rzecz szkoły ofiarowały gminy grunt własny rozległości 1 morga z tym warunkiem aby na 200⁰ tegoż była założona szkółka drzew owocowych, a 1400⁰ aby były oddane nauczycielowi w używanie. Nareszcie zapewniły gminy nauczycielowi płacę roczną 13 zł. 50 c. w. a. jeżeli zechce pełnić służbę diaka.

Gmina *Grabów* w obwodzie Stryjskim celem zaprowadzenia u siebie uregulowanej nauki szkolnej zobowiązała się po wieczne czasy istniejący budynek szkolny wraz z pomieszkaniem nauczyciela i stajnią utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawić porządki szkolne zajmować się utrzymaniem szkoły w ochędóstwie i dowozem drzewa opałowego w ilości 6 n. a. sągów zapewnionych szkole z lasów kameralnych i nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka płacić rocznie 189 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami chwalebna dążność ku poparciu oświaty ludu wiejskiego podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 11. lutego 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ustawa z 25. lutego 1865

względem zniesienia rozporządzenia §. 262 regulaminu cel i monopolów państwa,

ważna dla tych części powszechnego terytorium celnego, w których obowiązuje regulamin cel i monopolów państwa z 11. lipca 1835 roku.

Z przyzwoleniem obudwu izb Mojej Rady państwa uznają za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1. Postanowienia §. 262 regulaminu cel i monopolów z r. 1835, tudzież postanowienia §. 28. rozporządzenia z 7go czerwca 1853 (D. U. P., zeszyt XXXII., Nr. 104, str. 530) według których towary tkackie bez różnicy pochodzenia z kraju lub zagranicy w ilości więcej jak 1 cetnar wagi wiedeńskiej, tudzież towary, na które jest nałożone cło przywozowe w kwocie wyrównywającej lub przewyższającej pięćdziesiąt złr. od cetnara celnego, jeżeli są transportowane w ilości większej od dwudziestu pięciu funtów wagi wiedeńskiej przy wejściu do miejsca zamkniętego liniami podatkowymi ustnie lub pisemnie deklarowane i do miejscowego urzędu celnego dostawione być mają — znoszą się z dniem 1. marca 1865.

§. 2. Ministrowi finansów porucza się wykonanie niniejszej ustawy.

Wiedeń, 25. lutego 1865.

Franciszek Józef, m. p.

Arcyksiążę Rainer m. p.

Plener m. p.

Z najwyższego rozkazu:

Baron Ransonnet m. p.

Część nieurzędowa.

Lwów, 28. lutego.

W Wiedniu obchodzono przedwczoraj uroczyste rocznicę nadania konstytucji. Przed południem celebrował Jego Excel. kardynał *Rauscher* solenne nabożeństwo w kościele katedralnym u św.

Szczepana, na którym byli Arcyksiążęta, ministrowie, szefowie władz cywilnych i wojskowych, burmistrz i rada gminna. Dziwnym sposobem nie otrzymali członkowie obu izb Rady państwa żadnego zaproszenia na tę uroczystość, urządzone przez radę gminną, i to też było powodem, że izbę panów reprezentował tylko Jego Excel. hr. *Kuefstein*, a izbę deputowanych prezydent *Hasner*, baron *Pratobevera* i p. *Szabel*. Także w świątyni izraelskiej obchodzono świetnie uroczystość konstytucji. Jaśniejąca tysiącem świateł świątynia była przepięknie oświetlona. Reprezentanci gminy byli wszyscy obecni. Uroczystość rozpoczęła się wzniętym chórem Sulzera, po czym nastąpiła modlitwa przed otwartą arką przymierza, a w końcu odspiewało całe zgromadzenie hymn ludu.

Vaterland utrzymuje, jakoby dla *Węgier* miała być wydana w drodze okrojowania ustawa wyborcza, przyczem ma służyć za przykład procedura kroackiej konferencji banalnej. *Bothschafter* zaprzecza jednak stanowczo tej wiadomości. „O ile — powiada — mogliśmy się dowiedzieć, nie myśli nikt w kołach decydujących o okrojowaniu ustawy wyborczej dla *Węgier*. Pewne fałszywe wieści bywają ciągle z tendencyjną gorliwością rozsiewane, nie zyskując przezto bynajmniej wiarygodności, i prawie nie warto już nawet je zbijać.“

Nadeszła już wreszcie do Wiednia oczekiwana tak długo nota rządu pruskiego w sprawie *Księstw nadelbiańskich*, podająca warunki rządu pruskiego dla zabezpieczenia interesów Prus i Niemiec w tych Księstwach. Jak doniósł wczorajszy telegram z Berlina, miał ten dokument odejść do Wiednia dnia 23go b. m., a *Presse* dowiaduje się, że składa się on z bardzo krótkiej depeszy i obszernego uzasadnienia warunków pruskich, ale bliższe szczegóły o osnowie jego nie doszły jeszcze do wiadomości powszechnej.

Bliższe nieco szczegóły podaje w tym względzie *Const. Oest. Ztg.* z 26. b. m. pisze ona: Przywieziona tu wczoraj nota pruską doręczył wczoraj po południu hrabiemu *Mensdorffowi* pruski poseł p. *Werther*. Składa się ona z zeszytu, w którym Prusy uzasadniają żądania, jakie musiałyby stawić w razie ogłoszenia *Księstw nadelbiańskich* państwem samoistnem. Jest ona zatem tylko hypotetyczną, bez przypuszczania jeszcze, by *Szleswik-Holsztyn* miał stanowić osobne państwo. Kwestya prawna jest zawsze jeszcze zostawiona na uboczu; w tym względzie chce rząd pruski zasięgnąć wprzód zdania swoich syndyków koronnych, a dopiero potem ma rozstrzygnąć sprawę niemiecki sąd polubowny. O osnowie żądań niewiadomo nie dokładnego; prawdopodobnie są to znane już pretensye. Szczególnie zdaje się rządowi pruskiemu zależeć na tem, by uzyskać zwierzchnictwo nad obszarem kanału między morzem północnym i Bałtykiem. W prowizorycznym ustanowieniu *Księcia Augustenburgskiego* upatrują Prusy uszczerbek dla innych pretendentów.“

Korespondent berliński do *Const. Oest. Ztg.* utrzymuje, że *kandydatura oldenburgska* do *Księstw* wcale nie została jeszcze zarzucona, ale widoki jej wcale nie są pomyślniejsze teraz niż dawniej. Wielki *Książę Oldenburgski* miał nawet układać się z Prusami o odstąpienie swoich pretensyi, ale w Berlinie nie przywiązywano do tego prawie żadnego znaczenia, gdyż właśnie tam cenią zbyt mało te pretensye.

Jak wiadomo, wspomniął *Cesarz Napoleon* w mowie od tronu wprawdzie o niezawisłości stolicy apostolskiej, ale nieuczynił żadnej wzmianki o *świeckiej władzy Papieża*. To dało powód do rozmaitych domysłów, a mianowicie sprawiło bardzo złe wrażenie w kołach klerykalnych, gdzie tłumaczono sobie to w taki sposób, iż *Francya* uważa za niepotrzebną *świecką władzę Papieża*. Korespondencye jednak z *Paryża* zapewniają, że rzecz ma się wcale inaczej. *Cesarz* uważa tak w interesie *Włoch* jak i *Papieża* za rzecz potrzebną, ażeby *Papież* pozostał w *Rzymie*, ale zamiast walczyć ze sobą, powinni *Papież* i *Włochy* pogodzić się ze sobą. Niezawisłość *papieżstwa* powinna być utrzymana, ale rządy cywilne powinien *Papież* sam oddać w ręce municypalności.

Fakt następujący dowodzi, jak mowa tronowa *francuzka* we *Włoszech* przyjęta została i jakie wrażenie zrobiła na większej części *Włochów*. W *Turyńcu*, jak piszą do *Jener. Kor. austr.*, otworzono tajną subskrypcyę dla zebrania funduszy gwoli przesłania *Cesarzowi Napoleonowi* przepysznej *francuzkiej* edycyi biografii *Piotra Micca* wraz z obrazem przedstawiającym bohaterskiego tego минера piemonckiego, przeciwko *Francuzom* walczącego, zakopanego w gruzach twierdzy w powietrze wysadzonej, otoczonego jednak mnóstwem trupów *francuzkich*.

Wieczorny *Monitor* paryzki donosi, że projekta ustaw zwyczajnego i nadzwyczajnego budżetu na rok 1866 zostały przedłożone izbom. Budżet zwyczajnych wydatków wynosi 1700,755.015 fr. Dochody podane są na 1702,366.837 fr., zatem pokazuje się nadwyżka w dochodach w sumie 1,611.822 fr. Projekt ustawy względem kredytu dodatkowego na rok 1865 został również przed-

łożony, i żąda 6,450.780 fr. na zwyczajne, a 75,734.832 fr. na nadzwyczajne wydatki.

Postanowienie *Królowy hiszpańskiej* względem odstąpienia większej części swojego majątku na rzecz państwa wywołało ogromne uniesienie. Wszyscy deputowani wołali: „Niech żyje Królowa“, i adres p. *Lope Gisbert* względem wydania adresu do Królowej został jednogłośnie przyjęty. Izba mianowała komisję, która w ciągu posiedzenia miała ułożyć adres dziękczynny, poczem deputacya izby *en masse* doręczyła go Królowej.

Ostsee Ztg. podaje kilka ciekawych szczegółów o teraźniejszych *rszadach Murawiewa na Litwie*. Temi czasy upoważnił Murawiew naczelnika gubernii Grodzieńskiej do budowania trzech gr. kat. kościołów. przyzwalając mu na to z funduszu konfiskacyjnego sumę 10.500 rubli srebrnych, kościoły te mają być zbudowane w Wysobiezu. Siemiatyczach i we wsi Narojce. Z taką samą gorliwością, jak budowaniem gr. kat. kościołów, których już jest 21 częścią ukończonych częścią rozpoczętych zajmuje się Murawiew także zakładaniem rosyjskich szkół ludowych. We wszystkich guberniach litewskich mają sędziowie pokoju rozkaz organizować jak najspieszniej szkoły ludowe i na ten cel pobierać od chłopów datki miesięczne po 2, 4, 6 i 10 kopiejek. Nim rok upłynie będzie mieć każda parafia na Litwie swoją szkołę. W teatrach w Wilnie, Grodnie i innych prowincjonalnych miastach litewskich dawane bywają od czasu powstania już tylko rosyjskie przedstawienia. Grywane sztuki przedstawiają po największej części rzeczy z historii rosyjskiej, a mianowicie z częstych wojen Rosyan z Polakami, i celem ich jest rozbudzać i wzmacniać rosyjski patryotyzm. Ceny wstępne są tak niskie, że nawet uboższe klasy mogą uczęszczać na przedstawienia, i dlatego są teatry przepelnione.

Z *północno-amerykańskiego teatru wojny* nie ma pewnych wiadomości. Pogłoska utrzymuje, jakoby generał Grant przy flankowym ruchu swoim, którego celem było rzucić część armii między Richmond i Wilmington, utracił 1500 ludzi. Senat unii południowej odrzucił znaczną większością projekt względem wezlenia do armii 200.000 murzynów. Generał Brackinridge wstąpił jako minister wojny do gabinetu Południowców. Ciało prawodawcze w Delaware wzbrania się potwierdzić konstytucyjne zniesienie niewolnictwa, podobnie Nowy Jersey i Kentucky, ale ich opór nie przeszkodzi zniesieniu niewolnictwa.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 26. lutego. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Przedwczoraj wieczorem odbył się koncert dworski w apartamentach Arcyksiężny Zofii, na którym znajdowali się oboje Najjaśniejsi Państwo, kilka Arcyksiążąt i Arcyksiężniczek, książę Filip wirtemburski z małżonką i inni dostojni goście. Pod przewodnictwem wiekapelmistrza nadwornego p. Herbecka wykonaną została produkcja z deklamacją i muzyką z udziałem pań Rettich i Passy Cornet tudzież chórów męskiego towarzystwa śpiewu. — Wczoraj był wieczór tańczący u Arcyksiężny Zofii. Dnia 28. b. m. będzie bal dworski w apartamentach Najjaśniejszej Pani, który zacznie się po godzinie 6 a skończy się przed północą.

Jego Eminencya prymas węgierski otrzymał od Najjaśniejszego Pana pozwolenie wprowadzić na nowo do Węgier zakon OO. Paulinów. Ministerstwo położyło za warunek, aby zakon ten nie żądał zwrotu dóbr skonfiskowanych mu za Józefa II. Jego Eminencya ma sprowadzić OO. Paulinów z Częstochowy, i osadzić ich w Sz. Kereszt gdzie dawniej mieli swój klasztor.

(*Austriacko-mexykański korpus ochotników.*) Cały zwerbowany w Austrii dla Meksyku korpus ochotników liczył podług gazety lublańskiej przed kilkoma dniami 6977 ludzi, prócz tych, których zwerbowało jeszcze ostatnimi czasy w Węgrzech, Siedmiogrodzie i t. d. Do Meksyku odeszło już 5527; reszta, pozostająca jeszcze w Lublanie wynosi 1450 ludzi. Umarło w Lublanie 27; stan chorych wynosi teraz 61; uwolniono 202, między tymi 39 ze względów familijnych, 134 dla słabości, a 19 dla niepoprawności, a oprócz tego mają uwolnić jeszcze dla słabości do 100 ludzi. Dezertowało 90, z których jednak tylko 29 nie złapano. W korpusie znajduje się 500 Polaków z Królestwa (dawniej internowanych) i 209 innych cudzoziemców. Z Krainy zawerbowało się 429. Oprócz cudzoziemców i Polaków znajduje się w korpusie 5459 dawnych wojskowych, a 1518 ze stanu cywilnego. Dla batalionu strzelców ukończono muzykę batalionową z 25 ludzi. W Meksyku ma każdy batalion otrzymać swoją muzykę.

Hiszpania.

(*Różne wiadomości.*) Królowa hiszpańska zrobiła krajowi podarunek sześciu milionów realów, wszelako nie w gotowiznie, lecz w gruntach i lasach, które trudne są do przedania. Królowa prócz tego położyła miał warunek, iż wyspa San Domingo znów zdobyta być ma, i ztąd urosły pogłoski o dymisji ministeryum Narvaeza i zastąpieniu go przez ministeryum O'Donella. Trudno ocenić, ile w tem jest prawdy, pewną zaś jest rzeczą, iż obecne ministeryum dotąd jeszcze na słabych nogach stoi.

Anglia.

Londyn, 21. lutego. (*Posiedzenie parlamentu.*) Obiedwie izby parlamentu zajmują się wyłącznie wewnętrznymi sprawami kraju. W izbie niższej p. Baines wniósł rzecz o znizeniu cenzusu

elektoralnego w miastach z 10 na 6 funtów szterlingów. Izba wniosek ten przychylnie przyjęła i dozwoliła wnieść bil odpowiedzi, który na następujących posiedzeniach rozbiegany być ma. P. Aderley zaproponował wysadzenie komitetu do zbadania stanu kolonii angielskich na zachodnim wybrzeżu afrykańskim. Propozycja ta, przez lorda Stanley poparta, na którą zgodził się i minister kolonii Cardwell, przyjęta została. Odrzucono zaś propozycję p. O'Reilly względem wysadzenia komitetu gwoli zbadania sprawy zaciągów do wojska po oświadczeniu podsekretarza stanu margrabi Haddington, iż zaciągi do wojska odbywają się wszędzie w porządku, i że rząd sprawę tę nigdy z oczu nie spuścił.

Francya.

Paryż, 25. lutego. (*Różne wiadomości.*) Thiers znajdował się na zgromadzeniu deputowanych do opozycji należących, u p. Marie i miał tam mowę godną uwagi, w której pochwalał politykę Austrii we Włoszech, zaprzeczał jakoby konkordat francuski był zagrożony, wskazywał konieczność utrzymania status quo w Rzymie, ponieważ przez schronienie się Papieża do Austrii lub Malty zmniejszy się wpływ francuski. Wielu członków opozycji byli przeciwnego zdania.

Międzynarodowa komisja do spraw komunikacji telegraficznych rozpocznie swoje posiedzenia d. 1. maja; będzie proponowaniem zaprowadzenie wspólnej taryfy dla wszystkich krajów europejskich.

Z Turynu donoszą, że Książę Napoleon nabył zamek w Portici. Wątpią aby rząd włoski przyjął ustawę względem dóbr kościelnych ze zmianami przez komisję proponowanymi, i poprzestanie na zniesieniu klasztorów nad czem wkrótce izba debatować będzie.

Monitor wieczorny ogłasza przedmowę do historii Juliusza Cezara przez Cesarza Napoleona. Treść tej przedmowy jest następująca: Cesarz w tym opisie historycznym miał na celu okazać, że ludzi takich jak Cezar, Karol Wielki i Napoleon zysła Opatrzność, aby ludom wskazali drogę, którą iść mają, aby swoim gieniuszem zaznaczyć nową erę, i aby w kilku latach ukończyć prace kilku wieków. Szczęśliwe ludy, które idą za nimi! Nieszczęśliwe, które ich chcą zwalczyć. Czynią jak żydzi, krzyżują swego Mesyasa. W istocie ani zamordowanie Cezara, ani więzienie na wyspie św. Heleny nie mogło zniweczyć bezpowrotnie dwóch spraw obalonych przez związek ukryty pod maską wolności. Brutus przez zabicie Cezara zapalił w Rzymie wojnę domową; nie odwrócił panowania Augustów, lecz uczynił możliwym istnienie Nerona i Kaliguli.

Choć Europa potępiła Napoleona I. to nie przeszkodziła wskrzeszeniu Cesarstwa, a pomimo tego dalecy jesteście od rozwiązania wielkich kwestyi, od uspokojenia namietności, od rozwinięcia zaspokojenia danego ludom przez pierwsze cesarstwo. W taki sposób od r. 1815 sprawdza się co dzień przepowiednia Napoleona Igo: Hez to walk, krwi, lat potrzeba jeszcze aby dobro, które chciałem zdziałać dla ludzkości, mogło się urzeczywistnić.

Przedmowa podpisana przez Cesarza Napoleona jest datowana z Tuilleryów d. 20. marca 1862.

Dnia 22. b. m. był ostatni bal w Tuilleryach w tym karnawale, był zaś ze wszystkich balów najmniej huczny i trwał najkrócej. Cesarz i Cesarzowa opuścili bal już o godzinie jedenastej; książę Napoleon wcale na nim nie był. — Baron Rothschild subskrybował 10 milionów franków na przekopanie góry Mont-Cenis, dla złagodzenia w parlamencie włoskim opozycji przeciwko sprzedaży dróg żelaznych. — Rada stanu pracuje nad projektem do prawa względem sprzedaży wielkiej części lasów rządowych, który to przedmiot w obecnej kadencji ciała prawodawczego wniesiony być ma. — Opozycja zamysła wnieść w ciełe prawodawczem rzecz o „Monitorze wieczornym“, dla którego osobna drukarnia w gmachu posiedzeń urzędowa została. Dziennik ten urzędowy wyniósł się niezmiernie ze szkodą dzienników prywatnych, „Monitor“ bowiem „wieczorny“ podawać może tego samego dnia wyciąg z rozpraw w ciełe prawodawczem. — Wczoraj p. Legouvé miał odczytać w stowarzyszeniu literackim nowy dramat swój: „Dwie Królowe“, którego przedstawienie na scenie zakazane zostało, lecz na godzinę przed odczytem nadszedł rozkaz urzędowy, odczyt wzbraniający. Przed dwoma zaś dniami pozwolenie odczytu bez żadnej trudności udzielone zostało.

Szwajcarya.

Berna, 20. lutego. (*Emigracja polska.*) *Bund* pisze: Z wiarogodnego źródła dowiadujemy się, że od nowego roku przybyło znowu do Szwajcaryi przeszło 300 Polaków, którzy nie tylko szukają w tym kraju schronienia, lecz także roszczą pretensje do publicznej zapomogi. Wychodźstwo podobne w Szwajcaryi rozpoczęło się w kwietniu r. z. i trwało z niewielkimi przerwami do dnia dzisiejszego, i przez cały ten czas złożone zostały wielkie ofiary przez związek, tudzież przez kantony i osoby prywatne. Teraźniejsze wychodźstwo w znacznej liczbie pochodzi z Austrii, gdzie nie cierpią już żadnego takiego wychodźcy, który nie potrafi sam się utrzymać, co zresztą ma miejsce i we wszystkich innych państwach niemieckich. Niektórzy także wychodźcy wracają z Włoch, dokąd znaczna liczba Polaków udała się była za pieniądze dane im na drogę przez Szwajcarów; teraz bowiem ani Włochy, ani Francya nie wpuszczają do swego kraju takich wychodźców, którzy nie

mają z sobą pieniędzy. Obok tego wiemy, że wychodźcy mają w Szwajcaryi daleko lepsze utrzymanie niż gdziekolwiek indziej. Nie chcielibyśmy przez to zaszkodzić bynajmniej Polakom. w wysokim stopniu nieszczęśliwym, lecz owszem, życzylibyśmy sobie ożywić na nowo nieco mniejszą na teraz gorliwość władz i osób prywatnych dla wychodźców wzbudzających litość, gdyż prawdopodobnie z wiosną ciężar ten zmniejszy się. Z drugiej atoli strony wiemy, iż rada związkowa słusznie postąpiła, wyznaczając wychodźcom termin, zresztą nie tak bardzo ścisły, po upływie których powinni sami dbać o swe utrzymanie, wówczas bowiem ustanie wszelka pomoc ze strony związku i prawdopodobnie także ze strony kantonów. Zapomogi nie mogą się rozciągać aż do nieokreślonej przyszłości, gdyż wywarłoby to zły wpływ na uboższą klasę własnych krajowców. Znajdujemy także ze wszech miar usprawiedliwionem to, iż dotąd kraj nasz stał otworem dla wszystkich bez wyjątku Polaków; lecz i pod tym względem powinien być jakiś kres, gdyby chciano nam zewsząd wychodźców przysyłać. Kraj nasz poniósł już wielkie ciężary z powodu inwazyi wychodźców, ponosić jeszcze przez jakiś czas te ofiarę. Lecz strzedz się należy z daleka posuniętej sentymentalności, która mogłaby z łatwością wywołać niechęć u tych, którzy ponoszą ciężary, oraz widzą i oceniają całą sprawę daleko lepiej niż ci co stoją zdaleka i spostrzegają tylko odosobnione, zewnętrzne zjawiska.

(Langiewicz wolny.) Podług wiadomości otrzymanej w pałacu federacyjnym w Bernie znajduje się już Langiewicz w drodze do Szwajcaryi.

Ameryka.

Rio Janeiro, 10. stycznia. (Różne wiadomości.) Po powrocie hrabiego i hrabiny d'Eu, książę sasko-koburg-gotański powiadze młodą swą małżonkę do Europy. Do szczęśliwego tego wypadku w rodzinie cesarskiej nie licuje niestety położenie polityczne kraju. Wojna z La Platą smutny wzięła obrót, wojska brazylijskie w złem są położeniu. Prezydent Paragwaj, generał Lopes, oświadczył się za La Platą i wpadł w nadgraniczną prowincję brazylijską, Matto growo. W tych stronach trzechtysięczny korpus nieprzyjacielski może się przez kilka miesięcy posuwać naprzód, bez natrafienia na przeszkody. W takich okolicznościach pożądaną byłaby dla rządu brazylijskiego liga z republiką argentyńską, lecz zdaje się, iż dyplomata brazylijski w tym celu do Buenos Ayres wysłany, bardzo oziębło przyjęty został. Żałować tylko wypada, iż stronnictwo ultraliberalne, które dziś Brazylią rządzi, wplatało kraj w tę nieszczęśliwą wojnę, której można było uniknąć. Położenie geograficzne, wielkie oddalenie teatru wojny, i szczególne stosunki republik południowo-amerykańskich, paraliżują strategiczne operacje wojska regularnego, i Brazylią wystawiona będzie na pieniądze wydatki, które siły jej przechodzą, a którym wcale nie odpowiadają korzyści, jakie w najlepszym razie odnieść by mogła.

Kronika.

(Odczyty popularne) dla przemysłowców, odbywające się co niedziela w sali ratuszowej, stają się widocznie coraz popularniejszymi. W przeszłą niedzielę sala wraz z galeryami znowu była przepełniona publicznością wszelkiego stana, przysłuchującą się z wielkiem zajęciem przez dwie godziny wykładowi, mianemu tą razą przez dwóch profesorów szkoły rolniczej w Dublanach, panów Tynieckiego i Strusiewicza. Pierwszy wykładając własności chemiczne azotu, węgla jodu i bromu, nietylko wykładem jasnym i przystępnym, lecz i ciekawymi eksperymentami wiele zajmował uwagę słuchaczy. Niemniej zajmującym i naukowym był wykład p. Strusiewicza o kapitalach. Szczególnie trafnie i w sposób przekonujący zbijał p. S. zarzuty pospolite przeciw zaprowadzeniu machin w przedsiębiorstwach przemysłowych, objaśniając rzecz przykładami z codziennego życia i uderzającymi faktami. Pan S. nietylko gruntownie obeznany jest z przedmiotem, lecz ma przytem szczęśliwy dar jasnego i potocznego wykładu. W sposobie swoim idzie on co do jasności wykładu za wzorem ekonomistów francuzkich, między którymi w swoim czasie celował Fryderyk Bastiat, którego pisma jeszcze po dziś dzień służyć mogą za wzór publicystycznej polemiki w obronie zdrowych zasad ekonomii społecznej.

(Nieszczęsny wypadek.) Wczoraj przed południem przy ulicy krakowskiej woźnica przyjechał niebezpiecznie kobietę. Ciężko zranioną w głowę odwieziono do szpitala. Woźnica został aresztowany.

(Zgubiony szal.) W nocy z 22. na 23. b. m. zgubiono we Lwowie kosztowny szal damski biały z czerwonymi brzegami.

(Koszule bez szwu.) W handlu znajdują się od niedawna koszule ordynaryjne bez szwu. Są one tkane w ten sposób, że nie potrzebują być zszywane. Są tańsze a nawet trwalsze od zwykłych.

(Pożary.) Dnia 15go b. m. zrana zgorzał w Chorostkowie, w obwodzie czortkowskim, dom tamtejszego właścianina Gabryela L. Przyczyną tego pożaru miała być zła budowa komina. Szkodę obliczono na 800 złr. w. a.

W nocy z 9. na 10. b. m. spalił się w Cz ech ach, w obwodzie zloczowskim, browar dworski na folwarku Zgodzie. Przyczyna pożaru nie jest znana.

W nocy z 17. na 18. bież. mies. powstał pożar na folwarku należącym do przemyskiego konwentu XX. Franciszkanów w Kruh elu małym, i zgorzała stodoła ze znajdującym się w niej zasobem zboża, siana i słomy. Przyczyna pożaru nie jest znana.

W tym samym obwodzie w Hermanowicach zgorzała 22go b. m. również z niewiadomej dotąd przyczyny karczma, przyczem niestety zginęło

w płomieniach dwoje ludzi, których zwłoki odstawiono do izraelskiego szpitalu w Przemyślu.

(Zapisy na cele naukowe.) Zmarły przed kilkunastu dniami książę Jerzy Roman Lubomirski (bliski krewny księcia Jerzego na Przeworsku) pozostawił znaczne zapisy na cele naukowe.

— W przeszłym tygodniu odbyły się w Krakowie, jak czytamy w „Czasie“ dwie promocje na stopnie doktorów praw, a mianowicie: w dniu 13go pana Romana Leimsnera z Cetyny w Samborskiem, zaś w dniu 17. p. Władysława Majewskiego z Limanowy w Sandeckiem. Pan Majewski bronil między innymi także następującej tezy: „Zaprojektowane przedłużenie kolei lwowsko-czerniowieckiej do Czarnego morza miałooby dla Galicyi tylko podrzędne znaczenie, jeżeli się nie podniesie przemysł krajowy.“

Kwestya ta wywołała bardzo żywą dyskusję między kandydatem a opponentem Drem Rappaportem, który utrzymywał, iż kraj nasz zyska podwójnie przy przedłużeniu kolei czerniowieckiej do Czarnego morza, a to mianowicie zyskując nową targowicę dla naszych płodów surowych, tudzież wprowadzając na nowe tory handel przewozowy w Europie wschodniej, gdyż towary, między którymi tytoń pierwsze trzyma miejsce, które dotąd z Odessy parowcami Lloyd'a dochodziły do Tryestu, a ztamtąd koleją żelazną do Petersburga, muszą obrać nową a krótszą drogę, w której jednym z ogniw jest kolej lwowsko-czerniowiecka przez kraj nasz przechodząca. W odpowiedzi przedstawił kandydat małoszacunkowość targowic morza Czarnego dla pewnych płodów galicyjskich, które nie mogą współbiegać się z takimi samymi płodami okolic bliższych portów, tudzież niewywieranie prawie żadnego wpływu przez handel przewozowy na bogactwo kraju.

(Falszerz banknotów i uwodziciel.) C. k. sąd krajowy w Graec ściga dwudziestokilkolletniego Jana Schwarz, falszerza banknotów na 100 złr. Tenże dn. 6. lutego wykradł 16letnią Krystynę Annę Deutsch. Bank narodowy wyznaczył za schwywanie go nagrodę w sumie 500 złr.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stryj, 18go lutego. W I. połowie b. m. były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów na targach w obwodzie tutejszym:

	Miejsce targu:									
	Bukaczowce		Zurawno		Skole		Rożniatów		Stryj	
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	waluty austriackiej									
Mec pszenicy	2	50	2	66	3	.	2	80	2	75
„ zyta	1	80	2	.	2	40	1	80	1	90
„ jęczmienia	1	10	1	50	1	80	1	50	1	40
„ owsa	80	.	80	1	.	.	70	.	80
„ hreczki	2	2	.
„ kukurudzy	3	.	.	.	3	20	2	80	3	.
„ kartofli	1	.	1	25	1	50	.	.	1	50
Cetnar siana	1	.	1	20	.	80	1	.	.	90
„ wełny
„ nasienia koniczu
Sąg drzewa twardego	5	.	3	90	5	.	5	50	6	50
„ „ miękkiego	4	.	2	50	2	.	4	50	5	25
Funt mięsa wołowego	10	.	.	8	.	8	.	8	.	9
Mas okowity	60	.	.	75	.	60	.	37	.	70

Lwów, 27. lutego. Towarzystwo żeglugi parowej na Dniestrze rozpisało ogólne zebranie akcyonaryuszów na dzień 1. marca, jak to w sobotnim numerze pisma naszego ogłosiliśmy. Z kurendy akcyonaryuszom rozesyłanej wnosiłoby można, że celem zgromadzenia będzie rozwiązanie i likwidacja spółki, lubo kurenda wyraźnie to nie zapowiada. Mówi tylko, iż wkłady na ostatniem zgromadzeniu akcyonaryuszów rozpisane, do skutku nie przyszły, nie masz więc funduszu do sprawienia nowego kotła parowego, ani do naprawienia tego, który towarzystwo posiada. Gdyby istotnie tylko dla braku tego funduszu towarzystwo rozwiązać się miało, żywo byśmy nad tem ubolewać musieli. Bo najprzód likwidacja spółki nie odbyłaby się bez znacznej straty dla akcyonaryuszów, a następnie żegluga parowa na Dniestrze, raz zaniedbana, jużby przez długi przeciąg czasu w cale do skutku nie przyszła, pomimo znacznych kosztów, które rządłożył i ciągle łoży na wyczyszczenie i uregulowanie koryta Dniestrzu i na usunięcie przeszkód żeglugę tamować mogących. Lecz czyż to tak wielkich sum potrzeba do naprawy starego kotła parowego, lub do sprawienia nowego? Wcale nie. Kilka lub kilkanaście tysięcy reńskich na to wystarczy. Jeżeli akcyonaryusze sumy tej złożyć nie chcą, to przecież towarzystwo dostałoby ją mogło na drodze pożyczki, dając hipotekę na statku parowym, który posiada, a który przecież ma wartość wewnętrzną, nie zawisłą od powodzenia lub niepowodzenia żeglugi na Dniestrze. Zdaniem naszym wypadłoby koniecznie użyć tego jeszcze środka, zanim towarzystwo przystąpi do likwidacji i rozwiązania się, które kraj cały żeglugi na Dniestrze na długi czas pozbawi. Na tej drodze nawet straty, jakie towarzystwo dotąd ponieść mogło, jeszczeby z czasem powetować można. W interesie kraju całego życzyć sobie wypada, ażeby myśl, którą tu podajemy,

na posiedzeniu zebrać się mającem, podniesiona i bliżej rozbiegana być mogła.

Ostatnia poczta.

Paryż, 26. lutego. Debata nad adresem w senacie rozpoczyna się zapewne już w ciągu tego tygodnia. Akt konstytucyjny meksykańskiego banku odszedł 19. z. m. statkiem pocztowym z Vera-Cruz; kapitał zakładowy wynosi 50 milionów franków i będzie podzielony na 100.000 akcji; siedzibą banku będzie stolica Meksyk. Cesarz Napoleon przeznaczył dwieście egzemplarzy historii Cesarza na upominki, na których własnorecznie pisze dedykację. Zapewniają, że Morny udaje się do Nicey i niebędzie prezydować w ciągu obrad ciała prawodawczego nad adresem.

Szlezwik, 26. lutego. Szllezwicko-holsztyński dziennik rozporządzeń zawiera następujące obwieszczenie: Ponieważ najwyższa władza cywilna weszła w bezpośredni stosunek urzędowy z Danią, upoważnia się niniejszym władze lokalne, ażeby w swoim legalnym zakresie czynności przy kwestjach, wymagających śpiesznego załatwienia — znosiły się bezpośrednio w drodze urzędowej z władzami duńskimi. Dania wydała takie same rozporządzenie.

Turyń, 25. lutego. Król odjedzie we środę do Medyolanu. Izba została dziś odroczonej do 6. marca r. b.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. lutego.

Hotel George: PP. Hr. Dzieduszycki Miecz., z Korniowa. — Hr. Woźdźki Kaz., z Olejowa. — Jabłonowski Antoni, z Siedlisk. — Łęczyński St., z Białogóry. — Reineke Karol, z Rosji. — Wiśniewski Hen., z Dobrzana.

Hotel europejski: Jaroszyński Tad., z Małej wody. — Rudnicki Teodor, z Strzałek. — Wszelaczyński Mac., z Kupczyniec.

Hotel Langa: Br. Brunicki Emil, z Hureczka.

Hotel angielski: Melbachowski Zyg., z Olexiniec.

Pod nr. 514 1/2: Fellner Karol, z Manajowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. lutego.

PP. Hr. Komarnicki Roman, do Krakowa. — Biliński Teod., do Huty. — Freund Wihl., do Porudna. — Cöllner Hip., c. k. podpor., do Nowego Sącza. — Gubatta Rudolf, c. k. przeł. pow., do Rawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. lutego 1865.

Table with meteorological data: Barometr w mierze jarva, sprogwadany do 5° Reaun., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

W S A T E.

Dziś ostatni Bal maskowy.

Kurs Lwowski.

Dnia 27. lutego.

Table with exchange rates: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyj zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w a. za 100 zł., Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 27. lutego.

Table with telegraphic exchange rates: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, Akcje banku wiedeńskiego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Srebro, Dukaty pojedynczy.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. lutego.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5% . . . 67.30 67.40

" " bez kuponów

zwrotny po 5% 98.— 98.25

Z pożyczki narod. z proc.

od stycznia do lipca po 5% 79.15 79.25

od kwiet. do paźd. po 5% 79.15 79.25

Pożyczka w srebrze z 1864

roku zwrotna w 35 latach 83.25 83.75

Z r. 1851 ser. B. po 5%

Metaliki po 5% 71.75 71.75

Metaliki z proc. od maja do

listopada po 5% 71.75 72.—

dtto. po 4 1/2% 63.75 64.—

dtto. " 4% 56.25 56.75

dtto. " 3% 42.25 42.75

dtto. " 2 1/2% 35.— 37.—

dtto. " 1% 14.25 14.50

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy 161.50 162.—

Przez. do wyl. z r. 1839

piąta część losów 157 — 157 50

Przez. do wyl. z r. 1854 88.— 88.50

Przez. do wyl. z r. 1860

po 500zł. 93.70 93.90

Przez. do wyl. z r. 1860

po 100 zł. 96.20 96.40

Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.

87.05 87.15

Renty Como po 42 lir. aust. 17.75 18.25

Wylos. obl. daw. n. po 5% 67.— 68.—

dlugu państw. " 4 1/2% 63.— 63.50

" " 4% 56.— 56.50

" " 3 1/2% 48.50 49.—

" " 3% — —

Przez. do los. obl. daw. dlugu państw. " 2 1/2% 58.— 59.—

z proc. w kraju " 2% 52.— 53.—

" " 1 1/2% 46.— 47.—

" " 1% 40.50 41.—

dtto. z procent. " 5% 71.50 72.—

za granicą " 4 1/2% 67.25 67.75

" " 4% 60.— 60.50

B. Krajów koronnych.

Niższej Austrii 88.75 89.25

Wyż. Aust. 88.50 89.—

Salzburg 91.— 92.—

Czech 92.— 93.—

Morawii 90.50 91.50

Szląska 89.50 90.50

Styryi 90.— 91.—

Tyrolu — —

Table with exchange rates: Kar., Krainy i Wyb., Wegier, Banat Tem., Kroacyi i Slawonii, Galicyi, Siedmiogrodu, Bukowina, Z klauzula wylos. w r. 1867, Banat Temesz., Lomb. wen. poz. z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salzburga, Dług Krainy, 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcje, Banku narodowego, Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-aust. tow. eskont., Banku anglo-austriackiego, Półn. kol. po 1000 zł. m. k., Polud. kolei państw., Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł., mon. konw., Kol. Kar. Lud. po 200zł., mon. konw., Lwowsko-czerniow. kolej, Uprzyw. czeska kolej zachodnia, Polud.-póln.-niem. kolei, Kolej Cisy po 200zł. m. k., Kol. Preszb. Tyrn. l. emis., dttto II. emis. po 200zł. m. k., Kolej Busthradzka po 500 zł. m. k., Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k., Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór., Austr. towarz. żegl. par., Lloyd w Tryescie po 500 zł. m. k., Tow. młyna par. w Wied., Powsz. austr. Tow. gaz., Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k., 2. Listy zastawne, 3. Obligacje z prawem pierwszeństwa, Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., dawto dawto w sreb. upr. za 100 zł. w. a., Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. Glogn. po 100 zł. m. k., Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a., Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł., Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a., po 5% za 100 zł., Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyd za 100 zł. m. k., 3 Losy, Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Poż. Trye. po 100 zł. m. k., Pożyczy. miasta Budy po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma " 40 " " , Faliego " 40 " " , Clarego " 40 " " , St. Genois " 40 " " , Windischgrätz 20 zł. " , Waldsteina 20 " , Keglevicha 10 " , Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa

Obligacje indemnizacyjne 5% za 100 zł.